

voor kunnen daar de zwarte handelaren niet voor in de plaats komen? Parasieten moet je in hun nek grijpen en geven wat ze toekomt. Het is alleen gek, dat het Vrije Volk het voornamelijk heeft over de talloze jonge mensen onder hen, die door gebrek aan scholing niet in een fabriek kunnen werken." Daar kunnen ze geen opleiding krijgen omdat ze te oud zijn geworden, dus grijpt ze en brengt deze arbeiders in rijkswerkinrichtingen bijeen.

Niet wordt er gesproken van de velen officiële parasieten die zonder nuttige bezigheid een goed leventje leiden. De ondernemers en hun aanhang, de couponknippers renteniers, bankiers, de bureaucratie en de politie, de beroepsmilitairen en volksleiders van allerlei soort.

Neen, al deze groepen zijn nodig in deze maatschappij, zij horen daarin thuis, het is hun maatschappij. Dat de arbeiders het daarbij niet wel maken, is hun eigen schuld. Laten ze harder gaan werken! De arbeidsproductiviteit is nu nog slechts 60 à 70% van die in 1938. Als de maatschappelijke koek groter wordt, zullen de organisaties zorgen dat de voortbrengers ervan ook wat krijgen. Dat kan zelfs vlug genoeg gebeuren, door in tarief te gaan werken.

Zonder de vele oude acties en de nieuwe tegen het tariefstelsel vergeten zijn? Wij denken, dat de arbeiders er te veel van te lijden hebben gehad om aan dit spelletje te gaan meedoen.

Meen echter niet, dat alleen de oude vakcentralen het productiekarretje van de Stichting en de regering trekken. Ook de nieuwe centrale de E.V.C. wil meedoen. De leiding zegt in „Werkend Nederland“ van 26 Augustus, dat in een tijd van opbouw verhoging van de arbeidsproductiviteit noodzakelijk is. Daar moet echter bij komen menen zij, medezeggenschap en controle op de vaststelling van lonen en prijzen, door de vakbeweging.

Opbouw? goed! Productieverhoging? uitstekend! Vaststelling der lonen? natuurlijk! Bepaling van prijzen? vanzelfsprekend! Maar alles met ons!

Wie met „ons“ bedoeld worden zegt „Werkend Nederland“ ook: niet alleen de E.V.C., maar ook het N.V.V. en indien mogelijk de confessionele organisaties.

„Medezeggenschap der vakbeweging zou inderdaad een holle leuze zijn, wanneer wij niet onverbreekelijk daaraan verbonden de fusie met het N.V.V.“

Als dan tenslotte via de fusie de samenwerking met de Raad van Vakcentralen tot stand komt en daarna alles samen in de Stichting van de Arbeid propaganda voor de opbouw maakt en natuurlijk van de vruchten geniet, dan hebben we een Neo-N.A.F. in volle wasdom gekregen. Ook het nieuwe N.A.F. zal tot taak hebben de arbeidende bevolking rustig te houden in een positie, die de bezittende klasse en de regering en alle overige parasieten in staat stelt voort te gaan met de oude methoden.

Parlement en vakbeweging zullen optreden als de vernieuwers van het kapitalistische systeem. Het systeem waarbij door de ont-eigening van de arbeiders de rijkdom en

ATTENTIE!

Aan de lezers.

Onze organisatie werkt geheel met vrijwillige krachten. Ons beginsel is „wij moeten het zelf doen“. Dat geldt ook voor onze eigen organisatie.

Echter allerlei moeilijkheden waren oorzaak, dat een belangrijke achterstand in de administratie ontstond. Ook achterstand in de inning van abonnementsgelden.

Wij hebben nu maatregelen genomen om in alle tekortkomingen en achterstanden te voorzien.

Daaraan kunt u echter allen helpen.

Daarom vragen wij:

1. Betaal op korte termijn alle achterstallige abonnementsgelden. f 1.95 per kwartaal. Ook het derde kwartaal van 1946.
2. Zijn er tekortkomingen, meldt ze ons nu direct.
3. Is uw adres niet geheel juist op het bandje van de krant vermeldt, deel ons dat even mee.
4. Wij vragen aandacht voor het in deze krant geplaatste formulier voor het opgeven van nieuwe abonné's en proef-adressen.

Uitgeverij „DE VLAM“,
Trouwingsstr. 8 A'dam-W.

de macht van de heersers weer tot grote hoogte moet stijgen en de voortbrengers leven moeten op een minimumpeil.

Uit deze tegenstelling komt de onwil van het overgrote deel der werkers voort om zich geheel te geven aan de productie. Zij hebben een tegenzin in de wijze waarop zij moeten werken. Zij hebben een afkeer van de nutteloze producten, die zij veelal moeten produceren.

Zij verwensen de arbeid die zij in dit systeem moeten verrichten om te komen aan het geld voor hun verbruiksartikelen, omdat zij weten, dat zij hiervoor slechts korte tijd behoeven te werken en dat hun overige arbeidskracht in deze afschuwelijke samenleving gebruikt wordt voor levensvijandige producten en voor de weelde van de heersende klassen.

Hieruit vloeien de „kwalen“ voort die geen eenheidsorganisatie thans kan oplossen. Niet voor de heersers en niet voor de onderdrukten.

Hiervoor is een andere eenheid nodig.

BROCHURES

„Van Slavenmaatschappij tot
Arbeidersmacht“ f 0.90

„De Arbeidersraden“ te deel
f 1.25

Te bestellen bij de administratie
of bij de bezorgers

Help een handje!

De zomermaanden zijn achter de rug. De propaganda voor onze beginselen moet nu weer stevig worden aangevat. De tijd van lezen gaat ook weer meer aanbreken. *Spartacus* wil pogen in de nu komende periode zich propagandistische en organisatorisch te versterken. Helpt daarbij door dit formulier ingevuld met nieuwe proef-adressen en nieuwe abonné's toe te zenden.

Aan Uitgeverij „De Vlam“,
Trouwingsstr. 8 A'dam-W.

Ondergetekende verzoekt u te noteren als:
proefadres:

naam:

woonplaats:

adres:

kwartaalabonné ingaande 1 October '46:

naam:

woonplaats:

adres:

Het abonnementsgeld voor het 4e kwartaal 1946 (f 1.95) wordt heden gestort op de postgirorekening van Uitgeverij „De Vlam“ no. 168797 te Amsterdam.

WAT ONS OPVIEL

Acht milliard dollar.....

Onder de titel „Voltooid verleden tijd“ brengt het Amerikaanse weekblad „The Militant“ het bericht, dat de „War Shipping Administration“, het oorlogsbureau voor de scheepsbouw, erin geslaagd is, acht milliard dollar spoorloos te doen verdwijnen. Volgens het bekende persagentschap „Associated Press“ (17 Juli) geeft het bureau thans toe, dat „er misschien enige technische onvolmaaktheden in de boekhouding zijn geweest“.

Dit betekent, dat een bedrag, waarvan men alle 140.000.000 burgers van de Verenigde Staten ieder 57 dollar had kunnen geven, in de zakken van oorlogsprofiteurs is verdwenen.

Sprekend is de vergelijking met het totaal, dat de U.N.R.R.A., de wereldorganisatie, die de hongersnood moet bestrijden, op 31 Dec. a.s. zal hebben uitgegeven (volgens de Nat. Rott. Crt.), n.l. 2,3 milliard dollar, m.a.w. minder dan een derde van het „zoekgeraakte“ sommetje.....

De oorlog is ten einde.....

In Turkije zullen vliegvelden aangelegd worden onder Brits oppertoezicht, aldus meldt het Turkse nieuwsbureau. Volgens A.F.P. heeft de Portugese regering aan de Ver. Staten een militair bondgenootschap gevraagd in ruil voor nieuwe concessies op de Azoren, die voor een periode van 99 jaar zouden worden verleend. (Nat. Rott. Crt. van 26 en 20 Aug. 1946).

14 Sept. 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 37

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voort. adres: Beunstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwingsstr. 8
Postgiro 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ — Amsterdam

Antwerpse dokkers staken

Over de staking van de Antwerpse havenarbeiders schrijft ons een kameraad van de Belgische Communistenbond *Spartacus*, het volgende.

De strijd die in de Antwerpse havens al lang dreigde is dan Vrijdag 30 Augustus uitgebroken. Zij is het gevolg van een brutale uittarting van de havenbaronnen en de ergerlijke houding van de vakbonden, zowel de Christelijke Centrale van Vervoerarbeiders, als de bij het A.B.V.V. aangesloten moderne Belgische Transportarbeidersbond (B.T.B.).

Wat is er gebeurd?

Op Donderdag 29 Augustus stuurde de Paritaire Commissie in overleg met de drie verschillende bonden, aan niet minder dan 6000 dokwerkers de mededeling dat zij van 1 October af ontslagen waren.

Reeds geruimen tijd is er werkloosheid onder de havenarbeiders nadat de militaire werkzaamheden, beëindigd zijn. En sedertdien staat aan weerszijden van de klassenlijn op de dagorde hoe het vraagstuk moet worden opgelost. De werkgevers stonden en staan op het zakelijke standpunt, dat de overbodige arbeidskrachten eenvoudigweg ontslagen moeten worden. Onder de dokkers, is tussen hen die al jaar en dag in de haven hebben gewerkt en hen die daarin later werden opgenomen, een sterke band van solidariteit gegroeid. Steeds sterker groeide de wil om een stukje bestaanszekerheid te veroveren, door de invoering van 't nummerstelsel. Allen zouden daarbij volgens voortdurend roulerende nummers regelmatig werk toegewezen krijgen. Daarnaast was dan de eis, dat de werklozen een minimum-uitkering van 80% van het loon zou worden uitbetaald.

De rol van de bonden.

In overleg met de erkende bonden is dus door de paritaire commissie aan de wens van de werkgevers voldaan. Zes duizend arbeiders zouden met ingang van 1 October worden weggewerkt.

Vrijdag 30 Augustus reeds staken de dokkers de koppen bij elkaar. Zij verklaarden niet aan het werk te zullen gaan als protest tegen dit massa-ontslag.

Om elf uur in de morgen trokken zij op naar het bureau van de B.T.B., om daar

aan hun „leiders“ verklaring te vragen van het ontslag, en van de houding van de vakbonden.

De politie belemmerde evenwel de demonstrerende arbeiders. Uiteindelijk werd een delegatie toegestaan om zich in het gebouw van „hun eigen vakbond“ te begeven en de nationale secretaris Louis Major te spreken. Deze verklaarde echter, dat hij met de dokwerkers niets te maken had. Van de andere kant verklaarde de delegatie dat de arbeiders niet voornemens waren aan de arbeid te gaan, alvorens een algemene ledenvergadering zou zijn gehouden, waar zij hun grieven en het ontslag zouden kunnen bespreken.

Reeds de volgende dag taptten de heren bondsbestuurders uit een ander vaatje. Zij hadden de vorige dag reeds vergaderd met de werkgevers in het z.g. Havencomité. Het daar destijds besloten ontslag was opnieuw besproken. „Het comité“, zo luidt het in uitgegeven manifesten zowel van de Christelijke als van de moderne transportarbeidersbond, stelde de verkeerde interpretatie van het vroeger genomen besluit vast en stelde de volgende tekst op:

„Bij het uitdelen van de omzendbrief (ontslag) in verband met de toepassing van art 133 van de codex, zijn onvermijdelijk misverstanden en mis-singen geslopen. Gezien deze feiten en de moeilijkheid van volledige en onmiddellijke oppunt stelling er van, heeft het havencomité in zijn zitting van 30 Augustus besloten aan deze omzendbrief de volgende inhoud te geven en zulks teneinde ieder misverstand te voorkomen:

Dat al diegenen, die zich regelmatig aan de aanwerving hebben aangeboden

Uit de inhoud:

Oorlog in Indonesië.
Kapitaalsmanoeuvres
in Wallstreet.
Wij in de E.V.C.
Het spook van de derde
wereldoorlog.

den, gewerkt hebben, en havenarbeiders zijn van vóór de oorlog, in het bedrijf blijven.

Dat, voor wat het nog teveel aan dokwerkers betreft, de sinds de bevrijding nieuw ingeschrevenen aan 'n onderzoek zullen onderworpen worden, met uitzondering van de zonen van de havenarbeiders.

Het manifest van de B.T.B. stelde dan vast: „Hiermede is het misverstand uit de weg geruimd.“ Voorts werd de gebruikelijke methode toegepast om de „belangrijke resultaten“ van de organisaties breed uit te meten.

Er werd op gewezen, dat met ingang van 1 Oct., wanneer dus wellicht duizenden hun ontslag zouden hebben gekregen „de bestaanszekerheid voor de havenarbeiders zou worden verwezenlijkt. Immers dan zal aan de niet werkenden 90 frank per dag worden uitbetaald, verhoogd met een kindervergoeding van per maand 280 frank voor twee kinderen. Het slot van beide manifesten luidde dan natuurlijk: „Aan het werk.“

Alle weggenomen „onvermijdelijke mis-verstanden en missingen“ ten spijt, ondanks alle paaiertijen en pogingen om tussen de gesloten optredende havenarbeiders de zo geraffineerd in elkaar gedraaide tweespalt te verwerken, liepen de dokkers niet in de val. Zij trokken manifestend naar het gebouw van de B.T.B. en verklaarden, dat zij ook „bestaanszekerheid“ begeerden, maar dan voor allen en ten minste 80% van het dagloon. Voorts deelden zij mede dat zij doorvoering van het nummerstelsel verlangden onder controle van de arbeiders zelf. Er bleef de vakbondsbestuurders geen andere keus, dan een werkelijke concessie te doen. De belofte werd gegeven, dat Maandag 2 September 's-morgens om acht uur een massavergadering zou worden gehouden. Ondertussen ging de staking voort, evenals de agitatie. Het stakingscomité gaf op 1 September een manifest uit, gericht tot de havenarbeiders. Daarin werd vastgesteld, dat de B.T.B. de met de werkgevers in de Paritaire commissie gesloten overeenkomst afgesloten had zonder de leden te raadplegen. Het stelde vast, dat die nieuwe overeenkomst geen andere bedoeling had, dan de eenheid van de bedrijfsarbeiders te breken en dat onder de naam van „Be-

staanszekerheid" aan ongeveer 6000 arbeiderst ontslag zou worden gegeven. Als eisen werden gesteld:

Invoering van de bestaanszekerheid met een minimum van 80% van het loon en het nummerstelsel onder controle van de arbeiders.

Ongedaanmaking van het ontslag

Uitbetaling van alle erkende feestdagen, verhoging van ziekte- en assurantie uitkeringen.

Twee weken betaald verlof en

Uitbreiding van het ploegenstelsel.

Dit manifest besloot als volgt:

„Weg dus met het massa ontslag! Op voor de algehele doorvoering van onze sociale eisen! Op voor de bestaanszekerheid!”

Het actiecomité kennende de tactiek van de reformistische bestuurders, om op stakingsvergaderingen alleen het woord te voeren, besloot om wanneer dit zou worden geprobeerd, ook de vakbondsbestuurders niet aan het woord te laten komen. De toelief van de bestuurders was goed doorzien, want de daarna volgende oproep voor de vergadering luidde aan het slot:

Daarom zullen wij niet dulden dat enkele grootschreeuwers de waarheid verdraaien in orde en tucht op post kameraden en eensgezind naar de verwezenlijking van de bestaanszekerheid.

Zou de strijd worden voortgezet, ja dan neen?

Tien à twaalfduizend dokkers vulden het aanwervingslokaal.

De heren kwamen voor den dag met den dienstdoenden burgemeester Bekkers (B.S.P.) aan de kop. Zij werden ontvangen met het geroep der stakers: awoe...oe

Eensgezind spraken deze duizenden uit, dat de bonzen niet zouden spreken, wanneer ook de afgevaardigden van de arbeiders zelf niet het woord zou worden verleend. Een nieuwe concessie werd van de kant van de vakbonden onvermijdelijk en uiteindelijk bepaalden de beide sprekers van het Actiecomité hoelang de sprekers van de bonden het woord zouden voeren. Fluitconcerten besloten de redevoeringen van de vakbonds-sprekers. Daarverend applaus vertolkte de instemming van de dokkers met het gesprokene door de leden van het stakingscomité. De laatste brachten met klem de reeds genoemde eisen der stakers naar voren. Dus viel wederom het besluit der staking voort te zetten.

Het actiecomité, dat geleerd heeft de ervaringen van vroegere acties (ook van Rotterdam) te benutten, weet dat het van groot belang is de bevolking van Antwerpen voor te lichten over de rechtvaardige eisen van de dokkers, opdat straks de bevolking niet tegen de stakers wordt opgezet. Heden 3 September verschijnt een manifest.

Alarm! Aan de bevolking van Antwerpen. Een uiteenzetting van de eisen van de stakers. Een verwijzing naar het dreigend ontslag van zes duizend arbeiders. Op het ogenblik dat deze brief wordt afgesloten, staat verder op de agenda het

houden van grote betogingen, om te trachten de burgerbevolking achter de stakers te krijgen en te trachten ook andere bedrijven in de strijd te betrekken. Ondertussen verscheen ook een nieuw manifest van de Belgische Transportarbeidersbond. Een smerig pamflet, waarin zij de brutaliteit heeft het stakingscomité te beschuldigen van demagogie, fascistisch gedoe en n.b. dictatuur van enkelen. Wederom wordt hoog opgegeven van „de bereikte resultaten” en men schroomt er niet voor de reeds hierboven omschreven steun van 90 frank per dag plus kindertoeslag in het vet gedrukt te omschrijven als: twee duizend zeshonderd en zeventig frank per maand, als er geen slag werk wordt geleverd.”

Het zijn me de arbeiders vertegenwoordigers wel. Maar ook houdt het manifest weer een nieuwe verklaring in omtrent de beruchte omzendbrief. Die passage luidt:

„Wat dit massa-ontslag aangaat verklaren wij uitdrukkelijk, dat onze bond geen enkele verantwoordelijkheid noch schuld treft en wij onmiddellijk deze daad aan de kaak hebben gesteld op een door ons bij hoogdringendheid bijeen geroepen vergadering van het Nationaal Comité der haven van Antwerpen op Vrijdag 30 Augustus 11.

Deze onbezonnen en onduidbare daad waarbij tevens talrijke vergissingen werden begaan, werd op hogergenoemde vergadering herroepen en als dusdanig nietig verklaard.

De omzendbrief is van geen waarde meer en alle havenarbeiders die hem hebben ontvangen kunnen hem gewoonweg verscheuren.

De toestand is dientengevolge zeer duidelijk geworden. Geen enkele dokwerker zal van de haven verwijderd worden.”

Het vetgedrukte is niet van ons. Is er een onsmakelijk houding dan die van dit vakbondsbestuur te denken. Was het niet mede aansprakelijk voor het rondzenden van de omzendbrief?

Is niet eerst nadat de staking een feit was, de bijeenkomst van het officiële Havencomité gehouden?

Werd in het toen genomen besluit niet vastgesteld, dat alleen sprake was van een „verkeerde interpretatie” van het vroeger genomen besluit?

Was het niet slechts een kwestie van „onvermijdelijke misverstanden”?

En nu kan deze omzendbrief door allen worden verscheurd en niemand zal van de haven verwijderd worden?

Wach even lezer! Let goed op dat kleine woordje „echte” vóór dokwerker.

Want het slot van dit manifest werpt de gedane toezegging weer onderste boven en besluit, dat er onderscheid moet blijven tussen wie vóór de oorlog dokker was en wie niet. En die laatste moeten er uit.

Aldus het bericht van onze Antwerpsen correspondent. De laatste berichten over de radio van Zondagavond zes uur melden dat stakersvergaderingen met 6500 vóór en 4200 stemmen tegen hebben be-

sloten de staking op te heffen.

Onder welke omstandigheden en voorwaarden dit heeft plaats gehad is ons uit de aard van de zaak nog niet bekend. Wij hebben echter de overtuiging, dat de opheffing moet hebben plaats gehad zonder dat de kracht van de strijden den werd gebroken. De Antwerpse kameraden hebben bewezen, dat zij een strijdbereide massa vormen.

Het broeit aan alle kanten.

Thans vragen de Amerikaanse havenarbeiders weer onze bijzondere aandacht. Nederlandse arbeiders, zorgt er voor, dat ge in daadkracht niet ten achter blijft.

Overlopers

Aan de grenzen van de door Rusland en Amerika gecontroleerde gebieden wordt door beide partijen een gevecht geleverd, dat tracht stukken uit de muur van de tegenstander te breken. Zo lazen wij in de dagbladen, dat Rusland en Zweden een handelsverdrag zouden sluiten, waarbij het laatste genoemde land voor 1.000.000.000 kronen aan het eerste zou leveren.

Het is nog niet lang geleden, dat in de stalinistische pers Zweden voor een fascistisch geïnfecteerd land werd uitgemaakt. Thans, nadat de Stockholmse regering eieren voor haar geld gekozen schijnt te hebben, steunde Rusland het Zweedse verzoek om tot de organisatie der Verenigde Volkeren te worden toegelaten.

Het is duidelijk dat de Scandinavische landen, mischien met uitzondering van Denemarken, meer en meer in de Russische invloedssfeer worden getrokken. Noorwegen minister van buitenlandse zaken, Trygve Lie, werd indertijd door de Russen als candidaat voor het voorzitterschap der organisatie der Ver. Volkeren gesteund tegen den Belg Spaak, den gunsteling der Westelijke mogendheden. Hij werd toen verkozen tot secretaris-generaal. Noorwegen staat bij de vele strijdsvragen dikwijls aan de Russische kant. Er is nog een ander symptoom, dat op zijn afhankelijkheid van Moskou wijst: De samenstelling van de sociaal-democratische en Stalinistische partijen, altijd een teken van een zich onderwerpen van de z.g. arbeidersbeweging aan Rusland.

Vóór de tweede wereldoorlog zochten de Scandinavische staten, Noorwegen, Zweden, Denemarken en Finland bij elke hen betreffende wending van internationale politiek elkaar. Er was zelfs sprake van een soort bondgenootschap. De oorlog van Rusland tegen Finland leerde hoe zwak deze medewerking was. Maar in ieder geval stonden alle Scandinavische staten achter het bedreigde Finland.

Thans is zelfs een geringe mate van onafhankelijkheid voor de kleine landen onmogelijk. Zij zijn gedwongen zich meer en meer in een der beide grote statenbonden in te schakelen.

Rusland heeft veel belang bij een beheersing der Scandinavische staten. Het streeft naar een haven aan de Atlantische Oceaan. In het Noorden beantwoordt Narvik geheel aan dit doel. Het is gedurende de ganse winter volkomen ijsvrij. Zweden bezit rijke ijzerertslagen, die de Russische staalindustrie ten goede kunnen komen.

Het is duidelijk dat Zweden tracht nog tussen beide grote tegenstanders door te zeilen en aan beide zoveel mogelijk probeert te verdienen. Volgens de laatste berichten zou het aan Amerika, dat tegen de overenkomst geprotesteerd heeft (niet tegen dergelijke met o.a. Zwitserland en Hongarije) beloofd hebben wat water in zijn wijn te doen en de omvang van de handelstransactie te verkleinen.

Het spel van het eten van twee walletjes kan niet goed meer worden gespeeld; meer en meer moeten ook de Scandinavische landen definitief voor een van beide Groten kiezen. Zweden heeft een aarzelen begin gemaakt; het kan nog van de door de Amerikanen zo scherp veroordeelde dwalingen zijn wegs terugkeren, maar het heeft de eerste stap gedaan om over te lopen naar het Russische blok.

Een belangrijk feit, nu de Duitse kwestie binnenkort zal moeten worden opgelost. Want met de beheersing van Zweden zou Rusland meer dan ooit de Oostzee controleren en vanuit het Noorden West- en Midden-Europa kunnen beïnvloeden.

Oorlog in Indonesië

Er is oorlog in Indonesië. Van den aanvang af, dat het grondgebied van de Nederlandse staat in Europa van de Duitse bezetters was gezuiverd en het Nederlandse imperialisme zijn leuzen van „bevrijding van Indonesië” in de bevolking droeg, hebben we erop gewezen, dat dit alles met bevrijding niets uitstaande had, doch dat nu gepoogd zou worden de macht over het vroegere koloniale gebied weer te vestigen. De stalinisten met hun dagblad „De Waarheid” hebben in die eerste periode al het mogelijke gedaan, de ware bedoeling achter frasen verborgen te houden. De Partij van de Arbeid en de regering Schermerhorn deden dat op hun manier ook, maar de laatste en vervolgens ook de daarna optredende regering Beel-Drees hebben niets nagelaten, om „alle voorbereidingen te treffen, om bij een beter worden van het Nederlands-imperialistisch getij, haar macht tegenover de „Republiek Indonesia” te kunnen stellen. Ondanks de slechte toestand van het Nederlandse economische leven, ondanks de zeer bedenkelijke financiële positie van dit land, zowel in het binnenland als ten opzichte van het buitenland, is alle aandacht gericht geweest op de opbouw van het leger. Ondertussen werden de onderhandelingen met de nationalistische regering in Indonesië op de lange baan geschoven. Naarmate Nederlandse militaire contingents vrij kwamen, vervingen zij Engelse troepen, die bepaalde punten in Indonesië bezet hielden. Een stille oorlog woedde, waarbij de Nederlandse troepen zich geleidelijk van meer steunpunten verzekerden. De buitenbezittingen werden langzamerhand weer onder Nederlands gezag gebracht en zodra daarbij bepaalde machtsposities waren verkregen, werd in die gebieden alles wat zich met de Indonesische staatkundige vrijheidsbeweging verbonden gevoelde, geliquideerd.

Voorafstaande Indonesische persoonlijkheden werden van hun vrijheid beroofd. De pers werd geïsoleerd en daarna volgde de methode van verdeel en heers door op de z.g. Malino-conferentie een tegenstelling te construeren tot de Republiek, die haar macht uitoefende over Java en Sumatra.

Steeds yenijnger werden de gevechten tussen Nederlandse en Indonesische troepen. Wekelijks worden nu de lijsten gepubliceerd van de gevallen. Met het woord „vrijheid” misleide, jonge mensen worden nu gebruikt om het Nederlandse imperialisme te dienen en om zover mogelijk een koloniaal regime te herstellen.

De economie van Nederland werd gericht, niet op de voorziening van de behoeften der bevolking, maar op de voorzieningen van het leger. De textiel- en lederindustrie enz. werkten voor de weer-

macht. Het leger werd opgebouwd, en de jonge mannen afgericht op de komende oorlogvoering in Insulinde.

Maandag en Dinsdag 2 en 3 September

j.l. is een nieuwe belangrijke stap naar de oorlogvoering in grotere opzet gedaan. 1600 jonge dienstplichtigen zijn ingescheept op de „Klipfontein” en zijn met bestemming Indonesië vertrokken. Diepe schaamte moet de arbeidersklasse van Nederland vervullen. Hoeveel weerzin hebben wij allen gekend voor het Pruisische militarisme. In de ergste nood van onze klasse hebben wij zelf, in plaats van kleren, schoeisel en voedsel en woningen voor de arbeidersgezinnen te vervaardigen, ons bereid getoond een imperialistisch leger uit te rusten. Wij zijn bereid geweest, onze jonge mannen te doen opkweken tot gedrilde soldaten. Wij hebben er in berust dat 1600 jonge kerels tegen hun zin als dwang-kolonialen zijn uitgezonden.

Het feit is verricht, zoals een dief in de nacht werkt. Het schip is uitgevaren en wij hebben niets gedaan.

November 1944. Razzia's van de Duitse S.D. op jonge Rotterdamse arbeiders. Met het geweer in de aanslag zijn ze op hopen dreven en zijn ze weggevoerd, om de Duitse oorlogvoering te ondersteunen.

Wanhoop en verontwaardiging golfde door Nederland. Onderduiken werd het normale leven van de jonge Nederlandse prolet.

September 1946. De Nederlandse regering scheept de eerste regelmatige troepen, geformeerd na de „bevrijding”, in voor de oorlog in Indonesië.

Ondanks de mooie koninklijke woorden

Uit het jaartallenboekje

(Gebruik op de scholen aanbevolen)

Voorjaar 1933. Hitler en zijn bendes houden hun bloedbruiloft. Joden en anti-fascisten vluchten naar Nederland.

1934. In Nederland wilde kloppachten op emigranten uitlevering aan de Duitse concentratiekampen. Najaar 1938. Joodse kinderen vluchten in angst de Nederlandse grens over. Ouders zijn weggehaald. Nederlandse marchaussees duiken op. De grens wordt versterkt. De Joodse kinderen zonder papieren moeten terug naar Duitsland.

Voorjaar 1940. De heerschappij der Duitse nazi's komt over Nederland. Hollandse ministers vluchten naar Engeland.

1940-1945. In Nederland komen concentratiekampen. De bevolking van Nederland maakt kennis met de fascistische terreur.

Mei 1945. Heerschappij der nazi's gebroken. Fascisme verslagen over de gehele wereld behalve in Spanje.

Geregeld melden de kranten executies van Spaanse vrijheidsstrijders.

Zomer 1946. Spaanse anti-fascisten vluchten naar Nederland. Zij worden 6 weken gevangengehouden en vervolgens naar Spanje teruggestuurd. Minister verklaart niet te weten dat er levensgevaar bestaat voor deze mensen.

Omstreeks dien tijd lezen we veel over democratie en men zegt ter gelegenheid van de 66e verjaardag der koningin: Rondom de Koningin staat het vrije volk met zijn historisch gegroeide instellingen.

en de beloften van de regering zal met militair geweld de macht en het gezag in Indonesië worden hersteld. Onverwacht, voor het merendeel van de Nederlandse arbeiders, wordt het plan uitgevoerd.

Ouders en familieleden wordt door de gewapende macht het afscheidnemen van de jonge mensen verhinderd. De justitie wijst processen tegen de Nederlandse staat t. a.v. de uitzending af, onder de motivering dat er „oorlogsomstandigheden” bestaan.

De algemene weerzin tegen de uitzending heeft tot gevolg, dat velen opnieuw in het „bevrijde Nederland” onderduiken, maar zij worden met overval-auto's opgehaald en tot hun oorlogs-dienstplicht gedwongen. Nederlandse arbeiders in fabrieken en mijnen, op de spoorwegen en de schepen, en in de havens, wat hebben wij gedaan? Niets! Moet dat zo door gaan?

Nu de Klipfontein, na de eerste 1600 man, zullen meerdere volgen. Wat zullen wij moeten doen?

Bespreek deze zaken met uw medearbeiders. Wij kunnen het imperialisme niet ongestoord zijn gang laten gaan. Wij wensen niet onder het militaristische juk te zuchten. Wij willen geen oorlogshelden voor het kapitalisme worden.

Wij, wijzelf moeten zorgen, dat aan dit alles een einde komt.

„Bevrijding van Indonesië”! Welk een hoon. Waar het om gaat, bewijst het blad „Commentaar” van de regeringsvoorlichtingsdienst. Het verhaalt van een meevaller bij de bezetting van Banka.

„De Japanners waren n.l. blijkbaar niet in staat hun productie te vervoeren en overal op het eiland trof men voorraden tin aan, zowel gesmolten als in ertsform. De hoeveelheid van beide soorten is naar schatting 2500 ton en thans is men bezig deze hoeveelheden af te voeren. Als men weet, dat de tinprijs momenteel f 3500.— per ton bedraagt, kan men zich voorstellen welk een belangrijke versterking van onze deviezenpositie dit betekent. Het is een meevaller van ongeveer f 18 miljoen.”

„Van onze deviezenpositie”. Het meevallertje is natuurlijk niet voor „de bevrijde” Indonesiërs.

„Onze deviezenpositie” dat betekent winst voor het Nederlandse imperialisme. Daarvoor moeten onze jongens naar Indonesië, opdat er nog meer van die meevallers komen.

Nederlandse arbeiders, wat doet gij?

Wij blijven
aandringen met
ons verzoek:
Steunt „Spartacus”.

KAPITAALMANOEUVRES IN WALLSTREET

Aan de effectenbeurs te New-York zijn de industriële waardepapieren in de eerste week van September met tientallen punten omlaag gegaan. Er werd 'n koerspeil bereikt dat beneden het laagste peil na de koersdaling in Januari van dit jaar lag. Ondertussen is de dalende lijn weer omgebogen naar boven en de couponknipers zijn weer gauw gerustgesteld. Hun inkomen, waarvoor ze geen slag uitvoeren is door de daling der koersen niet noemenswaardig verminderd.

Niet alleen de effectenbezitters keken bezorgd toen ze het nieuws uit Wallstreet vernamen, de gehele wereld volgde met belangstelling het koersverloop.

Amerika, met zijn geweldige industrie, is het hart van de kapitalistische wereld en een crisis in de Amerikaanse industrie heeft heden, veel meer nog dan ooit te voren, grote gevolgen voor de overige wereld.

Er zijn reeds meermalen stemmen opgegaan, die waarschuwen voor een crisis in Amerika. En omdat het een bekend verschijnsel is, dat een crisis wordt voorafgegaan door het vallen van de koersen aan de effectenbeurs, maakte men zich ongerust toen de berichten over de scherpe koersdaling in de wereld bekend werden.

De paniek aan de effectenbeurs in Wallstreet in het najaar van 1929, die de grote crisis inleidde, ligt nog vers in het geheugen.

Zoals reeds gezegd, de gevreesde paniek is niet ingetreden en men is spoedig weer gerustgesteld geworden. Ook wij zouden geen aanleiding hebben gevonden hierover te schrijven, omdat het zeker niet onze taak is om kapitalisten en couponknippers helpen geruststellen. Dat is in goede handen bij de burgerlijke pers, zoals o.a. het dagblad „Het Parool“ aan de hand van het koersverloop vanaf 1830 tot heden aantoon, dat de koersen van vandaag nog vrij hoog boven het gemiddelde liggen. Dat het dus een gezond verschijnsel is, als ze nog een flink stuk naar beneden gaan. Temeer lijken ons de hartkloppingen der beursmensen onnodig, omdat wij menen, dat de tijden van een paniek aan de beurs en de daarop volgende algemene crisis tot het verleden behoren. Weliswaar geldt ook nu nog, dat de koersen der industriële waardepapieren naar beneden gaan als de ondernemingen minder winsten uitkeren. Zelfs reeds, als men verwacht, dat de zaken slechter zullen gaan. En zeker is het ook zo, dat daardoor het kapitalistische bedrijf zich minder gemakkelijk op de geldmarkt van bedrijfskapitaal kan voorzien.

De beurs is dus nog altijd een barometer waarop de geldbezitters kunnen aflezen, of het voor hen mooi of slecht weer in het zakenleven is. Zij houden bij slecht weer hun centen liever thuis. Maar dat

kan onder de hedendaagse verhoudingen niet meer tot een economische ineenstorting leiden.

Om te beginnen hebben de geldbezitters meestal niet eens de vrije beschikking over hun geld. Het bevindt zich groten-deels in de banken of dergelijke instellingen voor het beheer van het circulerende geld en niemand vindt het meer vreemd als de staat er beslag op legt, als hij dit in het „algemeen belang“ noodzakelijk acht.

Het kapitalisme van nu, is niet meer dat van 1929.

De grote industrie, en in haar gevolg het gehele kapitalistische bedrijfsleven, reageert niet meer als in 1929 rechtstreeks op de barometer van de effecten-koersen aan de beurs. Sinds de staat zich met de geldvoorziening van het bedrijfsleven bemoeit, credieten op grote schaal in binnen- en buitenland verstrekt, opdrachten aan de industrie geeft, of, als het dit niet rechtstreeks doet, in ieder geval hierbij de hand in het spel heeft en de prijzen van goederen en arbeidskracht regelt, sindsdien is de staat tot regulator van het kapitalistische bedrijfsleven geworden.

Het is ondoenlijk in het raam van een artikel in de krant alle vraagstukken te behandelen, die hiermede in verband staan en die in het licht van de staatsbemoeiingen, ons een nieuw inzicht in het verloop der kapitalistische ontwikkeling kunnen geven. Wij zullen ons ook in dit geval met de belichting van enkele verschijnselen tevreden moeten stellen.

Hierbij valt op te merken, dat het kapitalisme zich niet meer bedient van de beurs en de koersen der aandelen om de schommelingen in het bedrijfsleven te regelen, dat dus niet meer conjunctuur en crisis in de beurs haar brandpunt vinden.

Het georganiseerde kapitalisme van heden reageert op de successen of mislagen van de staatspolitiek. De crisis in het kapitalisme van onze tijd treedt op, als de politiek van de staat is vastgelopen. De oorlog is dan het middel om er zich uit te redden; deze is de vorm, waarin de crisis in het hedendaagse kapitalisme tot uitgang komt, waarin het kapitaal wordt vernietigd — liefst vreemd kapitaal — en nieuwe wegen voor de uitbuiting van de menselijke arbeidskracht voor de overwinnaars worden opgelegd.

Toch is daarmee de beurs tegenwoordig niet overbodig geworden; zij is nog altijd de barometer waaraan de individuele geldbezitters kunnen aflezen, welke winsten hun kapitaal zal opleveren. Maar ze hebben er niet veel zeggenschap meer over en daarmee ook weinig invloed op de schommelingen in het bedrijfsleven. Omgekeerd wordt het nu zo, dat het georganiseerde kapitalisme de beurs gebruikt als een instrument om bepaalde geldmanipulaties door te voeren. Dit is een verschijnsel, waarop we in verband met de koersdaling der effecten aan de New-Yorkse beurs de aandacht willen vestigen.

Om duidelijk te maken welke manipulaties wij bedoelen, willen wij even herinneren aan wat wij kortgeleden hebben uitgezegt in een artikel over de loon- en prijsregelingen in Amerika. Wij lieten daarin zien, dat door het gedurende korte tijd loslaten van de vastgestelde prijzen,

deze omhoog vlogen en daardoor de door de grote stakingen afgedwongen loonsverhogingen werden ongedaan gemaakt. De Amerikaanse loonarbeiders werden hierbij het kind van de rekening.

Maar zij niet alleen. Ook de landen, die van Amerika crediten ontvingen en in dit land hun benodigdheden moesten inkopen, moesten na de prijsverhoging meer dollars betalen, dan voordien. Zij ontvingen dus op grond van dezelfde crediten minder waren.

We hebben hier een typisch voorbeeld hoe het georganiseerde kapitaal door zijn beursmanipulaties aan het Amerikaanse bedrijfsleven betere winstkansen verschaft.

Iets soortgelijks zien wij nu ook bij de koersdaling aan de New-Yorkse beurs. Wel kan in dit geval niet worden verwezen naar een direct ingrijpen van de staat, maar toch behoort men er niet aan te twijfelen, dat de grote banken met de staat als ruggesteun het geldverkeer beheersen. Zij kunnen, als ze willen, de koersen maken.

Als het georganiseerde kapitaal koersdaling nodig heeft en er voordeel van kan trekken, gebeurt het ook. Wie zich hierover wil oriënteren, heeft maar een kijkje te nemen in de pers, die reeds uittekent welke verliezen o.a. Nederland door de koersdalingen lijdt. Er was vóór de oorlog veel kapitaal van het buitenland in Amerika belegd; voor Nederl. was dat een bedrag van 2200 miljoen gulden. De staat heeft er de hand op gelegd en zal minstens een deel van het effectenbezit verkopen om tenminste een gedeelte van de grote aankopen voor de wederopbouw te kunnen betalen.

En niet alleen Nederland moet oud kapi-

taalbezit in Amerika tegen goederen uit dit land omruilen. Nagenoeg de gehele wereld buiten Amerika verkeert in deze positie.

Het ligt voor de hand, dat het Amerikaanse kapitaal deze schulden aan het buitenland met minder goederen kan aflossen, als de koersen gedaald zijn.

Zo kunnen we ook hier weer zien, hoe het georganiseerde kapitaal grote winsten in de wacht kan slepen, als het slechts de instrumenten van zijn ordeningapparaat goed weet te bespelen.

Terwijl het Amerikaanse kapitaal zijn kans waarneemt om zo voordelig mogelijk zaken met het buitenland te doen, is het in nieuwe moeilijkheden geraakt met de arbeiders.

Een nieuwe stakingsgolf is in aantocht; waarvan de reeds lang dreigende en thans losgebroken zeeliedenstaking, de inleiding vormt. Want wel kan men door de prijsverhoging de door de arbeiders afgedwongen loonsverhogingen ongedaan maken, maar het verzet van de loonslaven kan men niet voorkomen. Hoe georganiseerd het kapitaal ook mag optreden, de strijd zowel tegen de „eigen“ arbeidersklasse als tegen de concurerende buitenlandse machten, kan het niet ontlopen. De heerschappij van het kapitaal zal er in worden vernietigd.

Het democratische leest

„Het Parool van 6 September: Stuttgart had ter ere van Byrnes een feestelijk aanzien. Overal hingen de vlaggen uit. De sterkte der militaire politie is verviervoudigd.“

Want we zorgen dan voor verhoogde lonen en sociale voorzieningen, zodat er geen winst wordt gemaakt en het is logisch dat aandelen waarop geen winst wordt gemaakt voor den kapitalist waardeeloos zijn. Op deze wijze krijgt een miljoen arbeiders de controle over 800 miljoen gulden per jaar en is het dus mogelijk, dat we in 10 jaar de socialistische gemeenschap tot werkelijkheid brengen.

Is het wat of is het niks? Ik laat me direct schrapen als lid van Spartacus en ga haar principes tot in de uiterste consequenties doorvoeren. Ik ga het zelf doen. Ik ga zien, dat ik een miljoen linke jongens bij elkaar schaar. Daan gaan we gedurende 10 jaar zelf kapitalisme plegen om zodoende na afloop van die 10 jaar een socialistische gemeenschap te bereiken. Kunt U zich nu voorstellen, waarde lezer, dat ik zo uitermate enthousiast ben geworden dat ik wel zou kunnen dansen, springen en zingen? Leve die ingenieur, die blijk heeft gegeven een economie te zijn bij de gratie gods.

Alleen met mijn vrouw kan ik het er niet over eens worden. U weet wel dat is zo'n type dat het vulge platte materialisme vertegenwoordigt. Elk idealisme is daarbij zoek en die beweert dat ik geschild ben om zo iets aan te nemen. Nog geschilder zijn zij die zulke plannen voor arbeidersvergaderingen te berde durven brengen.

Het is hopeloos om met een dergelijke materialiste te debatteren en ik roep dan ook alle idealisten onder onze lezers op zich ten spoedigste met mij in verbanding te stellen — de centen meebrengen natuurlijk — we kopen dan een zoodje aandelen volgens plan en dan gaan we starten.

Fruit en rijke klanten

In het „Centraal Orgaan“, voor de handel in aardappelen, groenten, fruit enz. wordt critiek ge-oefend op de distributie-regelingen voor fruit. De fruittelers moeten hun fruit langs de weg van de erkende fruithandel aan de distributie leveren, maar voor de zogenaamde „fruitverzendhuizen“ is een uitzondering gemaakt. Aan dezen is met toestemming van minister Mansholt toegestaan, direct aan de verbruikers te leveren. De fruithandelaren komen er nu voor op, dat dit door de erkende handel moet gebeuren. Tot zover is er niets bijzonders aan, dat onze lezers interesseert, dat komt pas als men de bijzondere omstandigheden van deze uitzondering vernéemt.

De fruitverzendhuizen zijn n.l. grote fruittelers met boomgaarden van een 75 ha. oppervlakte, die eerste klas fruit telen. Fruit, dat blijkbaar voor de gewone man te goed is, en dus buiten de distributie om, rechtstreeks aan die klanten, die daarvoor in aanmerking komen, wordt geleverd. Een van die verzendhuizen bijv. stelt zijn clientéle in de gelegenheid bedragen van zestig, honderd, twintig of tweehonderdveertig gulden op zijn rekening te storten, waarvoor dan elke week of om de 14 dagen al naar gelang van het gestorte bedrag, 5 kg. prima fruit wordt gezonden. Hier is dus geen sprake van een distributie, die aan elke Nederlander een gelijk portie fruit wil doen toekomen en die de handel buiten de distributie om als zwarte handel bestrijdt, daar deze de beschikbare posten kleiner doen zijn. Maar het wordt ook niet als zwarte handel aangemerkt, want de minister heeft zijn toestemming gegeven.

't Is een moeilijk geval en voor de regering, en voor de grote fruittelers en ook nog voor de handelaren. Want de regering doet alles om de grote fruittelers aan te sporen voor alles eerste klas fruit te telen, dat ook voor de export in aanmerking kan komen. Maar eerste klas fruit is duur, en hoe kunnen deze fruittelers hun dure producten anders kwijt dan aan wie in staat is ze te betalen. Ook minister Mansholt weet, dat arbeiders geen bedragen van 60, 120 of 240 gulden voor fruit kunnen storten.

Maar wat het zwaarst is, moet het zwaarst wegen en de bevordering van de export staat in de regeringspolitiek vooraan.

Daarom zal ook elke goedwillende Nederlander kunnen begrijpen, waarom de minister de genoemde toestemming aan de fruitverzendhuizen gaf, wel wetende dat daarmee aan de rijke lui een wettelijk erkend voorrecht wordt toegekend.

Ondertussen merken we op: de grote fruittelers krijgen door deze politiek de beste kansen om zaken te doen; de kringen waartoe ook de ministers behoren, worden het beste bedoeld en de arbeiders kunnen weer eens zien, dat de beste brokken, niet alleen van de beroemde „maatschappelijke koek“, maar ook van het fruit, niet voor hen zijn. De fruithandelaren tenslotte zijn nog bezig de puzzel op te lossen hoe zij bij de verzorging van deze „goede klanten“ kunnen worden ingeschakeld. Maar dat is hun zorg.

WAT ONS OPVIEL

Minister van Maarsseveen heeft de Engelse regering toegezegd, het overschrijden van de grens door Joden zonder papieren te verbieden. Wordt er in de Nederlandse wetgeving een begrip Jood omschreven?

We lezen in het Parool van 2 September dat kolonisatie van Joden in Suriname overwogen wordt. Men veronderstelt in dit artikel, dat dit in de gehele wereld een diepe indruk zal maken. „Met één slag zou Nederland zijn ouden roem van gast-vrij land herwinnen“. Dat is wel nodig.

Het ei van Columbus

schikking krijgt over wapens die minstens even doeltreffend zijn. Dat is juist natuurlijk. Maar, constateert hij, daar hapert feitelijk nog wel wat aan. Het meest doeltreffende wapen was feitelijk tot op heden „de staking“ en dat stakingswapen is gelijk een pistool. Het is licht hanteerbaar, steeds klaar en bij de hand. Nadeel is echter, dat het veel moeite gebruikt en niet in staat is een dekking van enige dikte te doorboren. We zullen dus naar een beter wapen uit moeten zien. Hij betoogt dan verder, dat het kapitalisme over een geduchte kapitaalsorganisatie beschikt en dat wanneer de arbeidersklasse er niet in slaagt iets dergelijks er tegenover te stellen, dat dan de balans nog eeuwen in het nadeel der arbeidersklasse zal zijn en zij dan wel zal moeten wachten tot het kapitalisme zijn natuurlijke dood zal zijn gestorven en zegt hij, dat kan nog wel eeuwen duren. Een weinig bemoeidigd uitzicht dus. Maar, en dan komt datgene waarover wij zo ontzettend enthousiast zijn geworden en dat wij daarom dan ook met „het ei van Columbus“ betiteld hebben. Wat, vraagt hij, is het machtigste wapen wat onze tegenstanders ten dienste staat. Natuurlijk „het kapitaal“. Wat moeten wij dan daartegenover stellen? Het enige mogelijke antwoord daarop is natuurlijk: „kapitaal“. Kapitaal kan alleen door kapitaal vernietigd worden! Wat een ontdekking, wat een ontdekking. Stom dat wij er zelf niet op zijn gekomen en we hebben

toch vijf jaar lang een kolossale kapitaalsvernietiging door het kapitaal onder onze ogen zien afspeelen en dit proces zet zich nog dagelijks voort. Het is zo eenvoudig als wat dan ook en doet bijna denken aan een homeopathisch recept.

Blijft over de vraag, hoe we aan het benodigde kapitaal komen en op welke wijze wij het als wapen gaan gebruiken. Nou, dat is zo eenvoudig als wat. We weten allemaal, dat de kapitalisten aan kapitaal komen door middel van ons, de arbeidende klasse. Vanaf vandaag vertikken we het om dat kapitaal, onze meerwaarde dus, af te staan aan het kapitaal. We houden dat zelf en vormen er een coöperatie mede en door middel van deze coöperatie beginnen we de strijd. Zelfs met cijfers wordt de bedoeling duidelijker uiteen gezet. Stel b.v. dat een arbeider gemiddeld per jaar f 1600.— uitgeeft. Een miljoen arbeiders geven dus een miljoen maal f 1600.— uit, dat is f 1.600.000.000.— is 1.6 miljard. Laag geschat is hiervan 25% winst d.w.z. f 400.000.00.— Met die vier honderd miljoen kopen we aandelen in verschillende ondernemingen. We kopen niet zo maar in het wilde weg hoor. Neen, als je kapitalist bent, en dat zijn we immers met die vier honderd miljoen pik je het linker in. We kopen alleen aandelen van die ondernemingen waarvan we zeker zijn, dat we de helft plus 1 in handen kunnen krijgen. Doordat we dan de volledige zeggingschap hebben, maken we de andere aandelen waardeeloos.

Wig in de E.V.C.

In de oren der arbeiders heeft het woord „productie-verhoging“ altijd 'n zeer slechte klank gehad. Het opvoeren van het arbeidstempo (wel of niet door invoering van tariefstelsels) is daarvan, zoals bekend, de oorzaak. Indien echter de verhoging van het arbeidstempo gelijke tred zou hebben gehouden met een evenredig, algemeen toenemen van de welvaart der arbeiders, zou tevens aan het woord „productie-verhoging“ tegelijk zijn verbonden, niet alleen de gedachte aan verbetering van de economische toestand der bevolking, maar ook aan een vooruitgang van het culturele peil der mensheid.

De praktijk heeft anders geleerd. Productie-verhoging betekende altijd: verhoging van de winsten der ondernemers en in het gunstigste geval een relatief zwak stijgen der reële arbeidslonen. Meestal werd de „productieverhoging“ ingevoerd om, zo luiden de officiële berichten, „het land“ sterk te doen zijn op de wereldmarkt. „Productie-verhoging“ is de leuze, waarmee de oude bezitsverhoudingen moeten worden hersteld.

Nu zou men kunnen veronderstellen, dat met de ervaring van 1918 en de daaropvolgende periode veel zou zijn geleerd. Deze veronderstelling is ook juist. Uit de kracht en de uitgebreidheid van de stakingen over de gehele wereld is inderdaad af te leiden, dat de arbeidersklasse in het geheel niet van plan is, zich gewillig in het „Arbeidsfront“ van de heersende klasse te laten inschakelen.

Het merkwaardige (tenminste voor velen) doet zich hierbij echter voor, dat deze strijd der arbeiders, deze onwil om zich te laten gelijkschakelen op een levensniveau, zoals dat in overeenstemming is met de winstbehoeften van de kapitalistische klasse, tegelijk gericht is tegen de officiële vakverenigingen.

Vroeger — we denken aan 1918 en ook aan de tijd na daarna — werd door de leiders van de arbeiderspartijen en vakverenigingen vaak gezegd, dat zij wel wilden strijden, maar dit niet konden, omdat de arbeiders nog niet voldoende waren georganiseerd of niet strijdbereid waren. Nu echter zien we, dat de arbeiders meer dan ooit in vakverenigingen zijn georganiseerd, maar tegelijk strijd moeten voeren, niet alleen tegen de ondernemersklasse, maar ook tegen de vakverenigingen.

Vroeger werd door de vakverenigingsleiders vaak de opmerking gemaakt, dat dan pas met succes door de arbeiders iets gedaan zou kunnen worden, indien de organisaties door de regeringen waren erkend. Tegenwoordig echter is ook aan deze voorwaarde voldaan en desondanks is de toestand der werkende bevolking slechter dan ooit.

Deze gedachten gingen ons door het hoofd, toen wij in de krant het bericht lazen, dat de heer Vermeulen — een N.V.V. bestuurder — de noodzaak bevestigde, van de productieverhoging. Om

deze echter voor de arbeiders aantrekkelijk te maken komt hij weer met het tariefstelsel op de proppen. Ook in dit opzicht heeft het N.V.V. zich voorgenomen zich opnieuw verdienstelijk te maken, dus de kruier van het kapitaal te zijn.

Het is nog niet lang geleden, dat in de metaalindustrie te Amsterdam een staking was uitgebroken om het tariefstelsel af te schaffen. De directies wisten echter van geen wijken en de arbeiders moesten op advies van de E.V.C.-bestuurders weer aan het werk, omdat verreweg het grootste deel der metaalarbeiders bij de Ned. Scheepsbouw en Dok Maatschappij georganiseerd was in de E.V.C.

Vermeulen heeft met zijn uitspraak, dat de productieverhoging moest plaats vinden door middel van tariefstelsels in te voeren, daarmee uitgesproken, dat het N.V.V. zich tegen acties, betrekking hebbend op afschaffing van het tariefstelsel, zal verzetten. Dat het N.V.V. dit moet doen, wil zij als goede organisatie erkend zijn, is vanzelfsprekend. Wij hebben er in deze krant al meerdere malen over geschreven.

Ofschoon het niet onverwacht kan zijn, worden thans echter de arbeiders van de E.V.C. ook door „Werkend Nederland“ opgeroepen aan de productieverhoging deel te nemen. Natuurlijk wordt hierover geschreven in misleidende zin. Men schrijft n.l. dat productieverhoging moet plaats vinden, maar dat door de vakbeweging mede moet worden beslist. Nu weten we reeds uit de praktijk, dat de E.V.C.-leiders de drie stakingen, n.l. de haven-, zeelieden- en metaalstaking heeft geliquideerd in de tijd, toen de belangrijkste verkiezingen achter de rug waren. De E.V.C.-leiding heeft toen geadviseerd aan het werk te gaan, met de belofte, dat binnen korte tijd aan de verlangens der arbeiders zou worden voldaan. Hiervan is echter tot op heden niets gebleken. De arbeiders zijn nog even ver als voor die tijd, behalve dan dat zij een illusie minder rijk zijn, voorzover het het vertrouwen in de leiding van de E.V.C. betreft.

Aan de praatjes van „Werkend Nederland“ wordt dan ook niet de minste waarde gehecht. De arbeiders in de fabrieken zeggen nu reeds, dat het artikel in genoemd „Vakblad“ slechts dienen moet om de arbeiders rijp te maken, de „pro-

ductieverhoging“ d.w.z. het harder werken, aanvaardbaar te maken.

In een onzer vorige artikelen, „De liquidatie van de E.V.C.“ wezen we er reeds op, dat het N.V.V. steeds meer eisen aan de E.V.C.-leiding zal stellen, alnaarmate deze leiding de voorstellen van 't N.V.V. aanneemt. Dat het N.V.V. dit doen kan is begrijpelijk. Deze geroutineerde vakverenigingsbestuurders weten — en zij zullen het de E.V.C.-bestuurders behoorlijk onder de neus houden, — dat de E.V.C. slechts als organisatie kan bestaan, als zij met de regering, dus mede met het N.V.V. wil samenwerken. De samenwerking met het N.V.V. is dus de grondslag voor het bestaan van de gelijkgeschakelde E.V.C. en daarmee de bestaansbron voor de gesalarieerde E.V.C.-bestuurders.

Het is begrijpelijk, dat het N.V.V. alleen met die organisaties kan werken — zoals bijv. de E.V.C. — die volkomen in de Stichting van de Arbeid zijn gelijkgeschakeld. Hierbij wordt uit de aard der zaak niet alleen voldoende geacht, wat men bereid is te ondertekenen, maar vooral, wat men bereid is te doen, en welke adviezen men geeft aan de arbeiders. De E.V.C.-bestuurders met hun halfwassen C.P.N.-manieren hebben gemeend de geroutineerde N.V.V.-bestuurders in de luren te leggen. Zij hebben zich daarbij echter grondig vergist. B. Blok zijl is een stumper vergeleken bij Vermeulen, al mag dan ook de eerste meer gehoor hebben onder een bepaalde groep arbeiders. In de politiek echter gaat het niet om fanfares en zeker niet als het om zulke belangrijke dingen gaat als het voorbereiden van het breken van het verzet der arbeidersklasse.

Straks zullen we nog meemaken, dat de bestuurders van de E.V.C. „hun“ arbeiders moeten en zullen adviseren de productieverhoging door te zetten in het teken van het tarief. Als dit gebeurt — en we kunnen voorspellen dat het gebeuren zal — zal de breuk tussen E.V.C.-bestuur en E.V.C.-arbeiders nog groter worden. De ten opzichte van de N.V.V.-leiding naïve E.V.C.-bestuurders hebben in het geheel niet in de gaten, dat bij de fusie tevens behoort, de breuk tussen leiding en leden. Deze breuk is bij het N.V.V. al lang een feit. Dat zijn de heren zich ook terdege bewust. Hun tactiek echter is, dat dit proces zich ook moet voltrekken bij de E.V.C.-bestuurders. Indien immers de fusie een feit zou zijn en de E.V.C.-leden nog een blind vertrouwen hadden in hun leiding, zou de invloed van de E.V.C. binnen het raam van het nieuwe verbond te groot kunnen worden. Dit moet natuurlijk worden vermeden. Daarom eisen de N.V.V.-bestuurders niet alleen beloften, maar ook daden van de E.V.C.-leiding, gericht tegen de arbeiders. Zij moeten tonen bereid te zijn zich gehaat te maken bij de arbeidersklasse.

Wij willen thans niet in het midden brengen of de N.V.V.-leiding wil controleren in hoeverre de E.V.C.-leiding „hun“ mensen in de hand heeft. Dit is een ander aspect van de zaak en er zal nog wel gelegenheid zijn om hierop terug te komen.

Het spook van de derde wereldoorlog

De spanning in de wereld neemt toe. Openlijk wordt zelf door hen, die ons voor kort wilden doen geloven, dat er een gouden tijdperk van vrede en welvaart voor allen zou aanbreken, nu de Duitse en Japanse rustverstoorders waren vernietigd, erkend, dat het gevaar voor een botsing tussen de twee grote concurrenten dreigend wordt. Het zijn de vertegenwoordigers van het kapitalistische stelsel zelf, die waarschuwen en vermanen tot bezinning en begrip vóór het te laat is. Wij kunnen in alle kranten lezen hoe groot de tegenstellingen zijn. De symptomen worden talrijker. In de Veiligheidsraad, in de bijeenkomsten der ministers van buitenlandse zaken der grote mogendheden en ter vredesconferentie, overal, waar de diplomaten van Oost en West de „belangen van de vrede en van hun volkeren“ verdedigen, wordt de toon scherper, het aantal blitse uitvalen groter.

Wat in deze, soms tot scheldpartijen groeiende gemoedsuitingen werkelijk gevoeld „echt“ is, doet niet ter zake. Of bewust of onbewust een bepaald effect, niet bij de collegediplomaten, die hiertegen volkomen immuun zijn, doch bij de massa's, die indirect de besprekingen volgen, wordt nagestreefd de indruk blijft hetzelfde. Ieder voor „de wereld“ (d.w.z. voor de mensen die straks de oorlog moeten voeren en thans de voorbereidingen moeten treffen) gesproken wordt is een ideologisch wapen. Wij herinneren ons de opzienbarende rede van Churchill te Fulton in Amerika, waarin hij aandrang op een nauwer samengaan van Engeland en de Verenigde Staten tegen de Russische „bedreiging van de vrede“. De heersers in Moskou versterken het „stalen gordijn“ steeds meer tot een ondoorbreekbaar pantser. Een Engels blad, de „Manchester Guardian“ wil een atoombom controle-commissie in het leven roepen voor die landen, die niet saboteren, zoals natuurlijk Rusland. De Russen verwijten Nederland, een satelliet van de Engelsen en Amerikanen te zijn. Enzovoorts. Al deze uitlatingen leiden tot een stemming van afkeer en haat tegen de bedeelde tegenstanders. Zij veroorzaken bij velen die onder de invloed staan van de propaganda, een gevoel van onvermijdelijkheid en noodzakelijkheid van verzet tegen deze of die grote mogendheid, die „de vrede verstoort“.

Deze propaganda is vooral sterk in die landen, waar de staat het gehele productieproces beheerst. Wij hebben in deze krant herhaaldelijk aangetoond dat aan de economische expansie van Rusland de politieke vooraf gaat. De gehele door Moskou direct of indirect beheerste pers praat bij voorbaat iedere politieke actie goed. In Iran b.v. werd het Russische machtsstreven door het gehele Stalinistische propaganda-apparaat voorgesteld als een hulpverlening aan de „democratische“ beweging in Azerbeidzjan. Het diplomatieke offensief tegen Turkije werd gemotiveerd met het argument dat de Turkse regering „fascistische sympathieën koesterde“. Maar ook in die landen waar de invloed van de staat op het economisch leven niet zo sterk is, waar hij slechts het politieke machtsapparaat van de grote concerns is, zoals in de Verenigde Staten is het propaganda-kapitaal grotendeels in handen van het grootkapitaal. Ook daar wordt krachtig stemming gemaakt tegen de vijanden van het heersende systeem in binnen- en buitenland.

De kleine landen blijven niet bij de grote ten achter. In Nederland b.v. zal op de uitgaven van ieder departement bezuinigd worden, behalve op die voor de ministeries van oorlog en marine. Want Nederland moet „zijn internationale verplichtingen kunnen nakomen“ en „orde en rust in Indonesië“ herstellen. Onlangs werd er een propaganda-offensief ingezet tegen de weinig oorlogszuchtige stemming met redevoeringen van generaal Spoor en anderen. Gewezen werd op „onze grootse taak“ en er werd geappelleerd aan vaderlandsliefde en plichtsbesef, en „onze jongens in de Oost“ werden hemelhoog geprezen om hun dapperheid. Even later kwam het bericht, dat enige lichtingen opgeroepen zouden worden voor registratie en wellicht later voor actieve dienst zouden worden gebruikt. Terwijl bij Bikini proeven met de atoombom vreden genomen, terwijl Rusland een dergelijk experiment voorbereidt, terwijl ons, zij het dan ook spaarzaam berichten bereken over de bacteriologische oorlogvoeringstechniek, waarvan de kusten nog veel lager zijn dan van het vervaardigen en ge-

bruiken van de atoombom blijft de mensheid rustig.

Ongetwijfeld, zelfs de heersende klasse maakt zich ongerust over de mogelijke vernietiging, welke ook haar bedreigt. Maar zij kan het oorlogsgevaar niet keren, zonder haar eigen macht prijs te geven. De ganse productie is gebaseerd op de winst. De sterk geïndustrialiseerde staten zijn gedwongen om hun producten en hun overvloedige kapitaal naar het buitenland te exporteren. Daar scheppen zij zich nieuwe winstmogelijkheden. Doch deze laatste landen worden daardoor op den duur geïndustrialiseerd waarbij wij tegenwoordig ook aan de moderne wetenschappelijke en met machines werkende landbouw denken. Zij worden van grondstoffen exporterende en industrieën (ook de producten van de zware industrie) importerende landen, tot exporteurs ook van deze laatste goederen. D.w.z. zij zullen geen kapitaal meer opnemen, maar zelf trachten hun kapitaaloverschot te exporteren, deels naar die staten, van waaruit de opbouw van hun productieapparaat gefinancierd werd, deels naar andere.

In beide gevallen worden zij concurrent van de kapitaalgroepen, die vroeger een gedeelte van hun producten en kapitaal naar hen konden uitvoeren. Het gevolg is, dat nieuwe exportgebieden moeten worden gezocht. In de tegenwoordige wereld, die opgedeeld is tussen de verschillende machtscomplexen, leidt dit tot oorlogen, die het karakter aannemen van een strijd op leven en dood tussen alle staten, die hun „belangen“ moeten verdedigen, d.w.z. wereldoorlogen. De overwinnende kapitaalsgroep heeft althans de kans, haar bestaanszorgen te verlichten.

Vereniging van Spartacusvrienden

Voor wij in dit nummer iets gaan mededelen over het werk van de Arbeiderschool der V.S.V. te Amsterdam, willen we een paar opmerkingen maken over de aard van onze vereniging en haar activiteit. In de „Grondslag“ van de V.S.V.-commissie, door de bondsleden gevormd om tot de oprichting te geraken, wordt geconstateerd, dat de Staat zich reeds meer gaat bemoeien met alle gebieden van het maatschappelijke leven. De in de Staat geconcentreerde politieke en economische macht, gericht op de handhaving van de kapitalistische uitbuiting kan alleen gebroken worden indien de arbeiders als een zelfstandige handelende klasse optreedt. De dubbele doelstelling van dit zelfstandig optreden is de overwinning op het kapitalisme en de opbouw van een communistische samenleving van vrije en gelijke producenten. Deze doelstellingen bepaalt ook de organisatievormen van de strijd. De taak van de Vereniging van Spartacusvrienden werd aldus omschreven: Lezers en vrienden van „Spartacus“ de gelegenheid bieden de problemen, die samenhangen met deze geweldige taak der arbeiders, grondiger te bestuderen en gemakkelijker te bespreken dan tot nu toe mogelijk was. Als middelen werden aangegeven: het houden van discussies, inleidingen, kunstochtenden, boekbesprekingen, cursussen, het vertonen en bespreken van films en wat dies meer zij. Hierbij zat ook de gedachte voor, tegemoet komen aan het verlangen naar nieuwe culturele perspectieven. De V.S.V. te Amsterdam heeft haar best gedaan enige punten uit dit omvangrijke programma door te voeren. Wat gedaan werd zal nu niet worden opgesomd, zomin als de waarde ervan zal worden besproken.

Het gaat nu om andere dingen. Wij zijn van mening dat vele lezers van „Spartacus“ zich ten onrechte niet of te weinig met de Vereniging bemoeit hebben. Dat is een verschijnsel dat juist in onze beweging moeilijk te verklaren is. Ons algemene beginsel stelt voorop de noodzaak van activiteit van alle werkers ten opzichte van de strijd voor het communisme. Vanzelfsprekend wordt deze verwacht van hen, die zich van de noodzaak van deze strijd bewust zijn. Dat zijn de lezers van „Spartacus“. Zelfstandig moet ieder op zijn wijze en op zijn plaats zijn communistische plicht doen, maar de vereniging van gelijkgezinden buiten het beroepswerk kan niet anders dan een steun en een prikkel zijn

De heersende klasse van de verschillende landen ziet daarin haar enige mogelijkheid zich te handhaven. Zij zal met alle middelen voor haar belangen vechten. Zij kan zich daarbij niet bekommeren om het lot, dat het proletariaat te wachten staat. Zij wordt door de noodzaak gedreven, zij moet.

De strijd tegen de oorlog kan daarom geen andere zijn dan die tegen het kapitalistische stelsel in al zijn vormen. In deze strijd zijn daarom anti-militaristische bewegingen, die niet uitgaan van het klassen karakter van de maatschappij, waardeloos. Zij zoeken de oorzaken van de oorlog in de vrije wil van den mens, in zijn neigingen en dus in zijn tekortkomingen t.o.v. wat als een ethisch ideaal wordt gesteld: De naastenliefde. Het is echter niet het van de werkelijke verhoudingen losstaande ideaal, dat de mensen in hun gedragingen beheerst, het is de noodzaak zich in het leven te handhaven. De wortel van de oorlog ligt niet in de „mlechtheid“ van den individueel mens, doch in de maatschappelijke verhoudingen, die hem onvermijdelijk maken. Daarom staat de internationale arbeidersklasse in haar strijd tegen de oorlog alleen. Want slechts zij kan het kapitalistische stelsel, dat in welke vorm ook, tot oorlog moet leiden, vernietigen en vervangen door een organisatie der productie, die een ruim mogelijke behoeftenbevrediging van allen ten doel heeft, waarbij allen, die hun arbeid leveren, zeggingschap krijgen over de bestemming der vruchten van hun werk. Zij alleen kan het spook van een derde wereldoorlog verjagen, doch uitsluitend in een strijd om de macht, waaruit deze nieuwe productiewijze als noodzaak voor het leven zelf geboren zal worden.

En alleen vanuit die gezichtshoek, van het moeten en het willen, in nauw verband tot elkaar, kan de arbeidersklasse zich bewust worden van haar taak.

BROCHURES

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht“ f 0.90

„De Arbeidersraden“ le deel f 1.25

Te bestellen bij de administratie of bij de bezorgers

dering van dit of dat (een onontbeerlijke stimulans) maar vooral ook: opmerkingen, aanmerkingen en verlangens naar voren brengen. De gedachte is vatbaar voor uitwerking. Lezers, gaat je gang. Hier ligt via de V.S.V. de weg om de krant te verbeteren niet alleen, maar om die te maken tot een orgaan van al zijn communistische lezers. Daar moeten we heen! Niet een krant die regelmatig volgeschreven wordt door dezelfde kameraden, die hun plicht kennen en verantwoordelijkheid aandurfden. Het behoort te zijn ons aller krant door onze gezamenlijke belangstelling en arbeid.

Arbeidersschool

De Arbeidersschool der V.S.V. te Amsterdam begint in October weer te draaien. Op Vrijdag 4 Oct. begint de cursus „Economie“, die een half jaar zal duren. Deze cursus, die in het nummer van 23 Maart 1946 reeds werd aangekondigd, kan vanzelfsprekend slechts door een beperkt aantal kameraden worden gevolgd. Reeds nu is het aantal bijna volgeboekt.

Op een nader te bepalen dag vangt een Esparanto-cursus aan. Ook elke week een avond gedurende een half jaar.

Hiervoor worden de aanmeldingen met spoed verwacht, terwijl we er op wijzen, dat ook hier het deelnemersaantal tot een zeker aantal wordt beperkt. Voorts wordt op Maandag 7 October in gebouw „Westende“ aangevangen met een reeks van lezingen, waarbij ruime gelegenheid tot discussie wordt geboden.

In een tiental lezingen zullen de belangrijkste punten uit „Dat Kapital“ van Karl Marx worden behandeld.

De persoon van den inleider geeft ons de zekerheid, dat we kunnen rekenen op heldere en levendige uiteenzettingen.

Dan volgen een drietal inleidingen over de onderwerpen:

1e. Kunst en maatschappij.

2e. Socialistisch proza.

3e. Socialistische poëzie.

Verder een viertal lezingen over:

Psychologie en socialisme.

Tenslotte een viertal over:

Proletarische klassenbewegingen.

Ook lopen we rond met plannen voor een Bonte kunst-avond en een bijzondere sluitingsavond, maar hierover zullen we later nog berichten. Eveneens hopen we dan mededeling te doen van het inlassen nog van avonden met een speciaal karakter. Voorlopig echter volstaan we met het bovenstaande programma, dat behoudens misschien een wijziging in de volgorde, zeker doorgang zal vinden. Het correspondentie-adres is: V.S.V. Amsterdam, Beursstraat 17.

Loslippige diplomaten

De Griekse ambassadeur in de V.S. sprak voor de Veiligheidsraad; hierbij was hij wat loslippig: „De aanklacht dat de Britse troepen partijdigheid hadden getoond, was zonder fundering. Deze troepen hadden integendeel steeds aangedrongen op clementie voor de E. A. M. de linkervleugel“. (Het V.V. van 6-9-46).

Dus toch partijdig! Dan zal het wel meer dan nodig zijn geweest!

Mijnheer beweerde verder, dat bij het Griekse koningsreferendum alles volkomen eerlijk was toegegaan.

Ja ja, dat ging dan zo: iedere kiezer kreeg twee stembriefjes, een pro en het andere contra de monarchie. Een van de twee mocht hij Zaterdag, bij het referendum, behouden. „Wee den Grieksen arbeider, ambtenaar of kleinen boer“ zegt het V.V. van 31-8-46, „die Maandagmorgen zijn stembriefje „contra“ niet bij zijn werkgever inlevert.“

De Arbeidersraden

In de tweede helft van de volgende maand verschijnt bij de Uitgeverij De Vlam het volledige werk: De Arbeidersraden, door P. Aartsz.

Het eerste gedeelte n.l. de twee eerste hoofdstukken, verschenen reeds in het begin van dit jaar gebrocheerd, tegen de prijs van f 1.25.

Nu volgen dus de hoofdstukken III, IV en V die veel omvangrijker zijn. De prijs daarvan zal f 2.— bedragen.

Bovendien is het geheel ook, tot één boekwerk van ruim 280 pagina's verenigd, op dat tijdstip verkrijgbaar. Dit gehele werk zal gebonden verkrijgbaar zijn tegen de prijs van f 3.90.

Wie deze prijzen vergelijkt met andere uitgaven van tegenwoordig, moet tot de conclusie komen, dat de prijs bijzonder laag is gesteld.

En werk als dit, dat op marxistische wijze de ervaringen van de klassenstrijd en de weg naar het communisme beschrijft en dus zo uitermatig nuttig kan zijn voor allen die hun plaats willen vinden of reeds gevonden hebben in de bevrijdingsstrijd van de arbeidersklasse, is nog niet verschenen.

We menen daarom goed te doen, om nu de verschijningsdatum ongeveer vast staat de gelegenheid te openen bij voorbaat in te tekenen. Wie daarvan gebruik maakt, kan er dus verzekerd van zijn, dat hem het werk (naar verkiezing hetzij geheel of gedeeltelijk) in October wordt toegezonden.

Intekenen betekent echter gelijk met de intekening betalen, maar tegen een gereduceerde prijs. Dat het prijsverschil belangrijk is, kunt U zien aan onderstaand intekenformulier. Het is echter gewenst de administratie van de intekeningen afzonderlijk te voeren en daarom verzoeken wij allen die deel 2, of het gehele werk willen ontvangen, onderstaand formulier voor 20 October in te zenden aan het adres:

Mej. L. A. de Beer, Zeilstraat 56 Amsterdam West. en gelijktijdig het bedrag te storten op de postrekening no 13500 van de Gemeentelijke Girodienst te Amsterdam onder de omschrijving, bestemd voor Mej. L. A. de Beer rekeninghouder B 2319 te Amsterdam.

Let wel, dus in dit geval geen storting op de postrekening van Uitgeverij De Vlam.

Intekenformulieren die na die datum binnen komen of waarvan het geld op dat tijdstip nog niet is ontvangen, moeten onherroepelijk voor de intekenprijs terzijde worden gelegd. Waar de postgiro langzaam werkt is snel storten gewenst.

Uit de aard van de zaak is het ook mogelijk meerdere exemplaren te bestellen. Vrienden van Spartacus, werkers in de arbeidersbeweging, zij zult dit werk voor de toekomst niet kunnen ontberen. Het is voorts een prachtig en waardevol cadeau.

Doet Uw bestelling direct

V.S.V. — ZAANSTREEK.

Reeds nu kondigen we een kennismaking-weekend aan te Zaandam op 12 en 13 October.

We verwachten niet alleen Zaankanters te zien, maar ook kameraden uit omliggende plaatsen, die thans weer gemakkelijk per trein kunnen komen.

Het program is als volgt:
Zaterdag tot 7 uur: inschrijving en kennismaking.

van 7 tot 8 uur: gezamenlijke broodmaaltijd.

van 8 uur tot half elf: Bonte avond.

Zondagmorgens van half tien tot twaalf uur: Inleiding: De arbeider en de maatschappelijke omwenteling.

van 12 tot 1 uur: wandeling door Zaandam.

van 1 tot 2 uur: gezamenlijke broodmaaltijd.

van 2 uur tot 5 uur: discussie.

Overnachten te Zaandam is bij kamers mogelijk. Opgeven voor 25 September.

Medewerking aan de bonte avond wordt gaarne geaccepteerd. Berichten aan:

Bram Boekel — Hoveniersstraat 38 — Zaandam.

DEVIEZENJACHT?

Uit „Parool“ van 6-9-46:
Binnenkort zal worden begonnen met de uitvoer van 1.200.000 kg. kaas naar Frankrijk, 1.200.000 kg. kaas naar overzeesche landen en 200.000 kg. naar Ned. West-Indië.

Wij nemen zonder meer aan, dat deze kaas van goede kwaliteit zal zijn. Vanwege onze goede naam in het buitenland en de voortzetting van de relaties!

Wij zullen op de bon wel smeerkaas kopen en die op de zuinig met margarine besmeerde boterham doen!

INTEKENFORMULIER

Ondergetekende.....
tekent hiermede in op:

..... exemplaren „De Arbeidersraden“ door P. Aartsz, tegen de bijzondere prijs van f 1.60 per ex. deel II, gebrocheerd.

..... Exemplaren „De Arbeidersraden“ door P. Aartsz, delen I en II, gebrocheerd, tegen de bijzondere prijs van f 2.40 per ex.

..... Exemplaren „De Arbeidersraden“ door P. Aartsz, compleet en gebonden, tegen de bijzondere prijs van f 3.20 per ex.

Het verschuldigde is heden gestort.

Datum.....

Naam.....

Woonplaats.....

Adres.....

21 Sept. 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 38

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOUDESTRA

Voort. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwingsstraat 611

Postgiro 168797 ten name van

Uitgeverij „De Vlam“ — Amsterdam

In en om Palestina

„Geen plaats om het hoofd neer te leggen“ is de titel van een boek, dat het „Joodse vraagstuk“ behandelt. Inplaats van Joodse vraagstuk zou men beter Joodse tragedie kunnen zeggen. En daarmee heeft men nog niet genoeg het oneindige leed uitgedrukt, dat in die paar woorden verborgen ligt.

Van huis en haard verdreven, in gruwelijke concentratiekampen bijeengedreven, vaak van het ene naar het andere kamp gesleept aan de dood ontsnapt, bevrijd van Duitse beulen..... en geen plaats om tot rust te komen, geen plaats om het hoofd neer te leggen. Dat is het lot van de duizenden en nogmaals duizenden zogenaamde „displaced persons“ (verplaatste personen). Hun enige hoop was op Palestina, waar een Joodse nederzetting was. Deze enige hoop wordt hun ontnomen door de Britse regering, die hun met geweld de toegang tot het „beloofde land“ ontzegt.

HET BELOOFDE LAND

Een land, waar de maatschappelijke ontwikkeling eeuwenlang stilstond. Waarfeodale verhoudingen heersten, die gekenmerkt werden door verslaving, doodarme boeren en machtige grootgrondbezitters. Waarachterlijke productie middelen gepaard gaan aan armoede en honger. De Arabische Effendi (grootgrondbezitter) trekt steeds meer grond naar zich toe, doordat de arme fellach (kleine pachtboer) steeds dieper in de schuld raakt bij den Effendi. Iedere misoogst, en dat zijn er vele, betekent voor de fellach nieuwe schulden. En de arme fellach betaalt en werkt, werkt en betaalt.

Totdat de immigratie van Joden ook in deze feodale verhoudingen een verandering teweeg brengt. Joodse kapitalisten, voornamelijk Amerikanen, beleggen hun geld in Palestijnse grond, ze importeren moderne landbouwmachines en productiemiddelen voor nieuw op te richten industrieën. Waar het kapitalisme zich indringt, zij het van binnenuit, of zoals in Palestina van buitenaf, daar is het niet meer tegen te houden. Grote plantages

worden aangelegd, electriciteitswerken worden gebouwd, textiel fabrieken, zeepfabrieken, zoutziederijen, een chemische industrie, enz. enz. Er wordt geproduceerd voor de wereldmarkt. Het kapitaal in Europa en Amerika vindt nieuwe beleggingsmogelijkheden in Palestina. De van hun grond verdreven fellachen vinden werk bij de joodse ondernemingen, deze werken graag met de goedkope arabische arbeidskrachten. Met de nieuwe kapitalen zijn echter ook joodse arbeiders het land binnengekomen. Zij eisen hun recht van arbeid, zij willen „joodse arbeid in het joodse land“. In de industrie lukt het hun die eis door te zetten, omdat daar natuurlijk behoefte was aan geschoolde arbeidskrachten, op de plantages werd dit moeilijker. De joodse arbeiders organiseerden zich in de vakvereniging „De Histadruth“, die een specifiek karakter droeg, en mede door het gebrek aan arbeidskrachten veel macht bezat. De „tot loonarbeiders geworden arabische boeren raakten door het voorbeeld van hun joodse „concurrenten“ met de vakverenigingsvormen bekend en organiseerden zich ook in een vakvereniging. Zij streefden ernaar om op hetzelfde loonpeil te komen als hun joodse mede-arbeiders, waardoor de onderlinge concurrentiestrijd tussen de proletariërs van verschillende nationaliteit automatisch wegviel. Zo zien we dat zich ook in de hoofden van de arabische proletariërs een verandering voltrok, door het feit, dat ze van aan de grond gebonden boeren tot loonarbeiders werden in een kapitalistisch bedrijf. Het is te begrijpen, dat de arabische grootgrondbezitter, de Effendi, deze ontwikkeling met lede ogen aanziet. En waar hij door religieuze bindingen nog invloed kan uitoefenen op de fellach, zweept hij ze tegen de Joden op. De Effendi verkoopt wel graag tegen hoge prijs zijn grond aan

UIT DE INHOUD:

Over staking in Antwerpen

Woningnood in Gr. Brittannië

Over strijdbaar verstand

Het geluk der Arbeiders

de Joden, maar toch wil hij graag zijn oude macht, vooral de politieke, behouden. Daarom was ook al voor de tweede wereldoorlog de Effendi in voortdurende oppositie, zowel tegen de toenemende invloed van Engeland, als tegen de steeds toenemende indringing van Joden in Palestina.

De Joodse Arbeidersbeweging

Ondertussen kreeg de Joodse arbeidersbeweging in Palestina een heel eigen karakter, door de bijzondere omstandigheden, waaronder zij ontstond. Vooral in het begintijdperk van het zionisme, ging het meestal zo, dat de joodse kapitalist in het land van zijn herkomst bleef, slechts het geld stortte in het fonds voor bodemaankoop, en de verarmde en door pogroms opgejaagde joden uit Oost-Europa trokken naar Palestina om daar boer te worden. Zij kregen de grond toegewezen door het fonds, aan wie zij geleidelijk het voorgeschotene aan productiemiddelen enz. moesten terugbetalen. Deze arbeiders hadden reeds de school van de klassenstrijd doorlopen en hun hoofden waren vol van socialistische idealen. Zij trachtten deze met hun joods-nationalisme te verenigen door collectieven op te richten. Binnen deze gemeenschap was het privaatrecht opgeheven.

Iedere arbeidskracht was evenveel waard. Loon werd niet betaald. De kolonie bedroop zichzelf, men had een gemeenschappelijk klerendepot, en gemeenschappelijke keukens, eetzaal, wasserijen, huizen voor de kinderen. Mannen en vrouwen werkten gelijk op. Arbeidsverdeling werd door onderling overleg geregeld. Ieder was verplicht een bepaalde tijd het onaangename werk te doen. Zo groeide een nieuwe geest van saamhorigheid en gemeenschapszin en vooral ook van opofferingsgezindheid.

Want vooral de eerste jaren der kolonisatie treffen deze jonge kolonies herhaaldelijk overvallen door bedoeïenen en fellachen. Geregeld werd er wacht gehouden. Enkelingen waken voor de gemeenschap, boeten vaak met hun leven. Niemand echter onttrekt zich aan deze plicht, ieder is bereid zich in te zetten voor het geheel..... Als echter ook de Joodse middenstand het